

ROMÂNIA



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 724

din 27 iunie 2013

Cu raportul nr. 2517/IJ/1719/DIJ/635/ST/2013, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii solicitarea formulată de conducerea Consiliului privind apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare a aspectelor prezentate de către T. I. în legătură cu activitățile desfășurate în cadrul procedurii penale privind persoana inculpatului S. A.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

La data de 7 iunie 2013, potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, republicată, conducerea Consiliului Superior al Magistraturii a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări cu privire la apărarea independenței sistemului judiciar, ca urmare a declanșării, începând cu data de 30 mai 2013, de către T. I., în special prin intermediul emisiunilor postului public de televiziune „Antena 3” a unei campanii susținute, agresive și cu depășirea oricăror reglementări și standarde în materia libertății de exprimare împotriva unor instituții ale sistemului judiciar, în legătură cu activitățile desfășurate în cadrul procedurii penale privind persoana inculpatului S. A. A. lucrare ce a fost înregistrată la Inspecția Judiciară, sub nr. 2013.

În motivarea cererii s-a arătat că, prin afirmațiile moderatorilor și invitaților emisiunilor „100 de minute”, „La Ordinea zilei”, „Sinteza zilei”, precum și a jurnalelor de știri difuzate de postul de televiziune „Antena 3”, în perioada menționată, se acreditează direct și fără echivoc faptul că justiția română este aservită politic sau chiar controlată politic, făcându-se trimitere la lideri politici, la comanda cărora s-ar fi efectuat, de către procurori, presupuse abuzuri în ancheta pe care Direcția Națională Anticorupție a instrumentat-o în legătură cu faptele săvârșite de S. A.

Mai mult, în contextul materialelor de presă difuzate și a emisiunilor televizate, afirmațiile cu caracter general la adresa activității unor magistrați, prin asocierea improprie a termenilor, respectiv a unor nume de politicieni și cazuri anterior mediatizate, evidențiază registrul diversionist al mesajului public.

Totodată, s-a precizat că elementele din mesajul public al moderatorilor și invitaților emisiunilor televizate prezintă un potențial de intimidare și decredibilizare a justiției, ca putere a statului, iar, pornind de la apărările formulate de inculpat în instanță, sunt promovate cu insistență și într-o manieră speculativă teorii conform cărora ar fi fost încălcate procedurile judiciare atât de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, cât și de către instanța care a dispus arestarea preventivă a inculpatului.

Se concluzionează că referirile moderatorilor și invitaților la metodele de „tip stalinist”, în legătură cu această procedură judiciară creează un potențial negativ de imagine a statului de drept proclamat de Constituția României, cu consecințe deosebit de grave la nivel intern și internațional.

Conform raportului Inspecției Judiciare s-a reținut că, la data de 30.05.2013, în cadrul emisiunii „Observator”, difuzată la orele 19,00 la postul public de televiziune „Antena 1”, s-a relatat despre faptul, că în dimineața aceleiași zile, numitul S. A. a fost luat de pe stradă de procurorii Direcției Naționale Anticorupție, dus la sediul instituției și supus unei audieri maraton ce a durat peste 10 ore, în cadrul căreia i s-a schimbat calitatea de martor în cea de învinuit.

În continuare, a fost prezentată opinia numitului M. G. cu privire la demersul Direcției Naționale

referiri critice atât la măsura de arestare preventivă dispusă față de inculpatul A. [redacted] cu G. [redacted] S. [redacted], cât și la motivarea măsurii dispuse, jurnalistul Radu Tudor afirmând că încheierea pronunțată de către judecătoria E. [redacted] Z. [redacted] este „un plagiat ordinar în actul de justiție...., care aduce nulitatea actului judecat.”

Analizând conținutul afirmațiilor moderatorilor și invitațiilor emisiunilor „100 de minute”, „La Ordinea zilei”, „Sinteza zilei”, precum și a jurnalelor de știri difuzate de postul public de televiziune „Antena 3” în perioada 30 mai - 6 iunie 2013, Inspecția Judiciară a constatat că, în esență, acestea cuprind relatări cu privire la dosarul nr.

aflat în instrumentarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție, privind pe inculpatul A. [redacted] cu G. [redacted] S. [redacted], față de care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 194 alin. 2 Cod penal raportat la art. 131 din Legea nr. 78/2000.

De asemenea, se exprimă critici privind modalitatea de soluționare a dosarului nr. [redacted] de către instanță, care a dispus arestarea preventivă a inculpatului, prezentându-se anumite suspiciuni referitor la repartizarea cauzei unui anumit judecător, care s-a pronunțat anterior și în alte cauze instrumentate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție. Totodată, se fac referiri critice și la conținutul încheierii, prin care s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului A. [redacted] cu G. [redacted] S. [redacted] susținându-se că motivarea măsurii dispuse este identică celei expuse în alte cauze vizând persoane publice.

În urma verificărilor efectuate, s-a reținut următoarea situație de fapt:

La data de 19.04.2013, la Parchetul de pe lângă Înalta Curte Casație și Justiție s-a înregistrat o plângere formulată de B. [redacted] I. [redacted], cu privire la săvârșirea infracțiunii de șantaj săvârșită de către numitul A. [redacted] cu G. [redacted] S. [redacted].

Prin ordonanța nr. [redacted], Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus declinarea cauzei în favoarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 București, unitate competentă atât material, cât și teritorial.

Prin rezoluția nr. [redacted] din 19.04.2013, Parchetul de pe lângă Judecătoria

Sectorului 5 București a înaintat dosarul cu același număr Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu solicitarea de preluare a cauzei, având în vedere complexitatea acesteia, necesitatea soluționării cu celeritate, precum și volumul mare de activitate de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 București, propunere însoțită de conducerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin ordonanța _____ din 23.04.2013, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a dispus declinarea competenței de soluționare a cauzei în favoarea Direcției Naționale Anticorupție, în vederea efectuării de cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunii de șantaj, prevăzută de art. 13¹ din Legea nr. 78/2000, reținându-se că prevederile art. 13 alin. 1 lit. a) din O.U.G. nr. 43/2002 atrag competența acestei instituții.

Prin rezoluția nr. _____ din 24.05.2013, Direcția Națională Anticorupție a dispus începerea urmăririi penale față de A _____ G _____ S _____ pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 194 alin. 2 Cod penal raportat la art. 13¹ din Legea nr. 78/2000.

La data de 29.05.2013, s-a emis citație pe numele învinuitului, iar ofițerii de poliție judiciară însărcinați cu înmânarea acesteia s-au deplasat la sediul I _____ M _____ G _____, unde au fost informați că învinuitul nu se află în sediu, dar că va fi informat cu privire la citație, aspectele semnalate fiind consemnate într-un proces-verbal.

La data de 30.05.2013, în baza Ordonanței nr. _____, s-a emis mandat de aducere a învinuitului A _____ G _____ S _____ la sediul Direcției Naționale Anticorupție, mandat ce fost executat în cursul aceleiași zile, învinuitul fiind adus la sediul parchetului la orele 9,10.

Astfel cum rezultă din procesul verbal de executare a mandatului de aducere, semnat de învinuit, acesta nu a avut de formulat obiecțiuni cu privire la modul în care a fost executat mandatul de aducere și, aducându-i-se la cunoștință dreptul de a fi asistat de un avocat pe parcursul desfășurării procedurilor, învinuitul a făcut demersuri în acest sens.

La orele 11,30, în aceeași zi, în prezența apărătorilor aleși, învinuitului i s-a adus la cunoștință învinuirea, precum și drepturile pe care le are în cadrul procesului penal.

La data de 30.05.2013, pe site-ul oficial al Direcției Naționale Anticorupție, au fost

publicate două comunicate de presă datând din aceeași zi. Primul comunicat preciza că se efectuează cercetări împotriva lui A. [redacted] G. [redacted] S. [redacted], cu privire infracțiunea de șantaj, fiind descrise faptele ce fac obiectul învinuirii, iar cel de-al doilea preciza că, față de inculpatul A. [redacted] G. [redacted] S. [redacted], s-a dispus măsura reținerii pe o durată de 24 ore, urmând a fi prezentat instanței competente cu propunerea de arestare preventivă.

Prin referatul nr. [redacted], Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție a solicitat emiterea mandatului de arestare preventivă pe o perioadă de 29 de zile, începând cu data de 31.05.2013, până la data de 28.06.2013, privind pe inculpatul A. [redacted] G. [redacted] S. [redacted], față de care, prin ordonanța din data de 30.05.2013, emisă de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție a fost dispusă măsura reținerii pe o perioadă de 24 de ore pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 194 alin. 2 Cod penal raportat la art. 13¹ din Legea nr. 78/2000.

Cauza a fost înregistrată, la data de [redacted], pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 București, sub nr. [redacted], fiind repartizată spre soluționare completului configurat cu indicativul „[redacted]”, prezidat, conform planificării, de judecătorul E. [redacted] Z. [redacted].

Din acest punct de vedere, s-a reținut că, în cadrul Secției penale a Judecătoriei Sectorului 1 București, pentru soluționarea cauzelor privind măsurile preventive, planificarea judecătorilor în ședințele de judecată, pentru luna mai 2013, a fost realizată prin hotărârea Colegiului de conducere al Judecătoriei Sectorului 1 București nr. [redacted].

[redacted], potrivit art. 22 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Prin încheierea pronunțată la data 31 mai 2013, în dosarul nr. [redacted] al Judecătoriei Sectorului 1 București, în baza art. 149¹ alin. 9 Cod procedură penală, s-a admis propunerea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție privind arestarea preventivă a inculpatului A. [redacted] G. [redacted] S. [redacted], iar, în baza art. 149¹ alin. 10 - 12 Cod procedură penală raportat la art. 148 lit. f) Cod procedură penală, s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului, pe o durată de 29 zile, de la data de 31.05.2013 până la data de 28.06.2013, inclusiv, și emiterea mandatului

de arestare preventivă în acest sens.

Instanța a reținut că, în raport de circumstanțele cauzei, astfel cum au fost descrise mai sus, există fapte și informații apte să convingă un observator obiectiv că este posibil ca inculpatul Alexandru G. S. să fie în stare de pericol pentru societate și, prin urmare, sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 143 Cod procedură penală.

Totodată, s-a constatat că în urma pronunțării hotărârii de arestare preventivă, inculpatul a fost arestat și arestatul a fost înregistrat în sistemul informatic al instanței. Încheierea de judecată nr. 13 din 26 aprilie 2013, pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București, este încheiată în baza art. 143 Cod procedură penală și arestatul este înregistrat în sistemul informatic al instanței.

Împotriva acestei încheieri, inculpatul a declarat recurs la data pronunțării, respectiv 31 mai 2013, iar dosarul a fost înaintat Tribunalului București la data de 1 iunie 2013.

Cauza a fost înregistrată la Tribunalul București - Secția a II-a Penală la data de 1 iunie 2013, fiind repartizată, în sistem informatic, completului de judecată alcătuit din doamnele judecător , conform planificării întocmite de conducerea secției și avizată de Colegiul de conducere al instanței, iar termenul de judecată a fost fixat la data de 6 iunie 2013.

S-a constatat că, prin hotărârea Colegiului de conducere al Tribunalului București nr. 13 din 26 aprilie 2013, s-a aprobat modificarea planificării judecătorilor în ședințele de judecată, a planificării de permanență, precum și a planificării privind emiterea mandatelor de arestare preventivă, percheziții și a prelungirii mandatelor de arestare, pentru perioada mai-decembrie 2013, astfel cum a fost întocmită de conducerea Secției a II-a penală.

Prin încheierea nr. din 6 iunie 2013, pronunțată în dosarul nr. Tribunalul București - Secția a II-a penală, în baza art. 385¹⁵ pct. 2 lit. d) Cod procedură penală, a admis recursul formulat de inculpatul A. G. S. împotriva încheierii de ședință din 31.05.2013, pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București, a casat încheierea și, rejudecând, a respins propunerea de arestare preventivă formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție, a revocat măsura arestării preventive dispusă față de inculpat și a dispus

punerea de îndată în libertate a acestuia de sub puterea mandatului de arestare preventivă nr. _____ emis de Judecătoria Sector 1 București, dacă nu este arestat în altă cauză.

De asemenea, în baza art. 149¹ alin. 12 raportat la art. 146 alin. 11¹ cu referire la art. 145¹ alin. 1 și 2 Cod procedură penală, instanța de recurs a dispus luarea, față de inculpat, a măsurii obligării de a nu părăsi țara pe o durată de 30 zile, de la data punerii efective în libertate a acestuia.

Potrivit art. 145¹ raportat la art. 145 alin. 1¹ și 1² Cod procedură penală, pe durata măsurii obligării de a nu părăsi țara inculpatul a fost obligat să respecte următoarele obligații:

- să se prezinte la organul de urmărire penală sau după caz, la instanța de judecată ori de câte ori este chemat;
- să se prezinte la organul de poliție în a cărui rază teritorială domiciliază conform programului de supraveghere întocmit de organul de poliție sau ori de câte ori este chemat;
- să nu își schimbe locuința fără încuviințarea organului judiciar;
- să nu dețină, să nu folosească și să nu poarte nici o categorie de arme;
- să nu se apropie de partea vătămata _____, de martorii _____ și să nu comunice cu aceștia direct sau indirect.

În motivarea acestei încheieri, s-a arătat că, din examinarea îndeplinirii în concret a condițiilor prevăzute de art. 143 Cod procedură penală pentru luarea măsurii arestării preventive, s-a constatat că în mod întemeiat și riguros argumentat prima instanță a concluzionat în sens afirmativ, la dosar existând probe și indicii temeinice ce nasc bănuiala plauzibilă și rezonabilă, aptă a convinge un observator obiectiv că inculpatul a comis o infracțiune pentru care este cercetat și pentru care s-a solicitat arestarea.

Tribunalul a constatat însă caracterul întemeiat, fondat al recursului promovat de inculpat sub aspectul greșitei aprecieri asupra pericolului pentru ordinea publică și, legat de aceasta, împrejurarea constând în aceea că prima instanță nu a avut în vedere alternativa conferită de lege privind luarea unei măsuri neprivative de libertate.

În urma verificărilor efectuate, Inspecția Judiciară a formulat următoarele concluzii:

Presupusele abuzuri cu privire la modul în care a fost preluată cauza la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu au fost confirmate, întrucât preluarea s-a dispus în temeiul art. 209 alin. 4¹ din Codul de procedură penală, conform căruia procurorii din cadrul parchetelor ierarhic superioare pot prelua, în vederea efectuării urmăririi penale, cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare, prin dispoziția conducătorului parchetului ierarhic superior. Mai mult de atât, conform rezoluției nr.

preluarea cauzei s-a efectuat la solicitarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 București.

Referitor la acest aspect, Plenul mai reține că, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 1058/2007, lit. a), b), c) și d) ale art. 209 alin. 4¹ din Codul de procedură penală au fost declarate neconstituționale, întrucât aduceau atingere principiului subordonării ierarhice statuat de art. 132 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției”. Potrivit prevederilor declarate neconstituționale, preluarea se putea efectua în următoarele cazuri: a) imparțialitatea procurorilor ar putea fi știrbită datorită împrejurărilor cauzei, dușmăniilor locale sau calității părților; b) una dintre părți are o rudă sau un afin până la gradul patru inclusiv printre procurorii ori grefierii parchetului sau judecătorii, asistenții judiciari ori grefierii instanței; c) există pericolul de tulburare a ordinii publice; d) urmărirea penală este împiedicată sau îngreunată datorită complexității cauzei ori altor împrejurări obiective, cu acordul procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală.

De asemenea, în ceea ce privește procedura de citare a învinutului A. în calitate de învinuit, G. în calitate de martor, Inspecția Judiciară a constatat că acesta a fost citat în calitate de învinuit, urmărirea penală fiind începută cu 5 zile înainte de data emiterii citației, și niciodată în calitate de martor.

Totodată, s-a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 183 Cod procedură penală, o persoană poate fi adusă în fața organului de urmărire penală pe baza unui mandat de aducere, dacă, fiind anterior citată, nu s-a prezentat, iar ascultarea ori prezența ei este

necesară. Potrivit alin. 2 al aceluiași articol, învinuitul sau inculpatul poate fi adus cu mandat chiar înainte de a fi chemat prin citație, dacă organul de urmărire penală sau instanța constată motivat că în interesul rezolvării cauzei se impune această măsură.

În ceea ce privește afirmațiile cu privire la antedatarea comunicatului de presă al Direcției Naționale Anticorupție, verificările au infirmat și acest aspect.

S-a mai apreciat că speculațiile referitoare la *scandalul* *doamna judecător* sunt, de asemenea, nefondate, întrucât în cadrul verificărilor s-a stabilit că acesta nu are nici o calitate în dosarul penal la care se face referire, astfel încât nu există nici un indiciu obiectiv că imparțialitatea sa în legătură cu dosarul amintit ar putea fi afectată, așa cum s-a sugerat în mass-media.

Referitor la afirmațiile vizând formularea de către procurori a propunerii de arestare preventivă, la o dată la care cunoșteau că este de serviciu un anumit judecător, urmare a verificărilor efectuate, s-a constatat că aceasta a revenit spre soluționare doamnei judecător *doamna judecător*, planificată la data respectivă pentru soluționarea cauzelor privind măsurile preventive, cu respectarea hotărârii Colegiului de conducere al Judecătoriei Sectorului 1 București și dispozițiilor art. 22 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, nefiind constatate indicii în sensul direcționării dosarului către un anumit complet de judecată.

Cu privire la motivarea încheierii pronunțate la data de 31 mai 2013, în dosarul nr. *nr.* al Judecătoriei Sectorului 1 București, prin care s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului A. *doamna judecător* G. *doamna judecător* S. *doamna judecător*, din examinarea încheierii reiese că, în considerentele acesteia sunt expuse argumentat motivele pentru care instanța a pronunțat soluția criticată.

În ceea ce privește afirmațiile privind motivarea de către doamna judecător a încheierii din data de 31 mai 2013, în sensul existenței în cuprinsul acesteia a unor pasaje identice cu cele expuse în alte cauze privind persoane publice, s-a reținut că judecătorul a realizat o interpretare a normelor legale incidente și aplicabile situației de fapt dedusă judecății, aspect care nu exclude ca, în cuprinsul mai multor hotărâri, motivarea să se întemeieze, în spețe similare, pe aceleași argumente de drept.

Totodată, s-a precizat că, la admiterea recursului declarat de către inculpatul

Acesta este cazul G. S. împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă, instanța de control judiciar a statuat doar cu privire la greșita apreciere a pericolului pentru ordinea publică, și nu asupra lipsei indiciilor privind săvârșirea unei infracțiuni.

De asemenea, s-a reținut că verificările efectuate nu au relevat existența vreunei imixtiuni a politicianului în procedurile judiciare desfășurate cu privire la inculpatul A. S. G. S.

Față de solicitarea formulată de conducerea Consiliului Superior al Magistraturii privind apărarea independenței sistemului judiciar, Plenul reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, în exercitarea atribuțiilor sale, “Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de art. 124 alin. 3 din Constituție, art. 3 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor.

În raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU din 1987 (pct. 75), se precizează că „principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat”.

În „Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului”, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU (pct.1) se prevede că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”.

Prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție/influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă, ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Independența judecătorului este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Această independență nu este însă o prerogativă sau un privilegiu în interesul propriu al judecătorului, ci în interesul statului de drept și a celor pentru care se înfăptuiește justiția, ca serviciu public.

Conform Recomandării CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători, respectiv independența, eficiența și responsabilitățile – scopul independenței, astfel cum este prevăzut de articolul 6 din Convenție, este de a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental de a fi examinat cazul său în mod echitabil, având doar la bază aplicarea dreptului și fără nicio influență nepotrivită. Independența individuală a judecătorului este garantată de independența sistemului judiciar în ansamblul său. În acest sens, independența judecătorilor este un aspect fundamental al statului de drept. Judecătorii trebuie să beneficieze de libertatea neîngrădită de a soluționa în mod imparțial cauzele, în conformitate cu legea și cu propria apreciere a faptelor. Judecătorii trebuie să aibă puteri suficiente și să fie în măsură să le exercite pentru a-și îndeplini sarcinile lor și pentru a menține autoritatea și prestigiul justiției. Toate persoanele care au legătură cu un caz, inclusiv organismele publice sau reprezentanții lor, trebuie să se supună autorității judecătorilor.

Independența externă a judecătorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul personal al judecătorului, ci în interesul statului de drept și al persoanelor care solicită sau așteaptă o justiție imparțială. Independența judecătorilor trebuie să fie considerată ca o garanție a libertății, a respectării drepturilor omului și a aplicării

imparțiale a legii. Independența și imparțialitatea judecătorului sunt esențiale pentru garantarea egalității părților în fața instanțelor și asigurarea unui tratament nediscriminatoriu al acestora.

Principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcției. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără restricții, influențe nepotrivite, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare.

Raportat la situația de fapt, dar și la cadrul legal care definește independența sistemului judiciar și limitele libertății de exprimare, Plenul apreciază că în emisiunile amintite, pornind de la un caz concret, au fost exprimate opinii pe baza cărora au fost emise concluzii cu caracter general, având impact negativ asupra întregului sistem judiciar și a credibilității justiției în rândul opiniei publice; concluziile anterior menționate au exprimat suspiciuni cu privire la independența magistraților atât sub aspect instituțional, ca sistem judiciar, cât și funcțional, la nivel individual, suspiciuni care nu sunt valide în condițiile unor premise particulare.

În acest sens, în jurisprudența Curții Europene de Justiție a apreciat, în mod constant, că un rol important în asigurarea independenței și imparțialității judecătorului îl au și aparențele (cauzele *Findlay versus Regatul Unit*, 25.09.1997, *Mc Gonnell versus Regatul Unit*, 08.02.2000), astfel încât afirmațiile formulate sub diferite modalități trebuie să elimine orice suspiciune privind afectarea independenței judecătorilor.

Analiza opiniilor exprimate în cadrul emisiunilor televizate, din perspectiva compatibilității cu libertatea de exprimare prin presă, nu poate fi disociată de particularitățile specifice ale acestei libertăți, care constituie unul dintre fundamentele unei societăți democratice, una dintre condițiile primordiale ale progresului ei și ale dezvoltării oricărei persoane.

Art. 10 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră libertatea de exprimare, arătând că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare și că acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

Dispozițiile acestui articol se aplică nu numai informațiilor sau ideilor care sunt primite favorabil sau care sunt privite ca inofensive sau indiferente, ci și acelor care offensează, șochează sau îngrijorează statul sau o parte a populației.

Libertatea de exprimare ocupă un loc aparte printre drepturile garantate de CEDO, aceasta stând la baza noțiunii de societate democratică, ce sintetizează sistemul de valori care fundamentează Convenția.

Începând cu hotărârea Handyside (7 decembrie 1976), Curtea europeană a drepturilor omului a recunoscut că libertatea de exprimare consacrată prin articolul 10 al CEDO este unul din drepturile fundamentale esențiale într-o societate democratică bazată pe pluralism, toleranță și spirit de deschidere. Astfel, Curtea a afirmat că libertatea de exprimare nu privește numai informațiile și ideile primite în mod favorabil sau considerate ca inofensive ori indiferente, dar și pe cele care scandalizează, șochează sau neliniștesc Statul ori o parte oarecare a populației. Prin urmare, Curtea exercită un control extrem de vigilent asupra restricțiilor impuse de către State în virtutea paragrafului 2 al art. 10, care „reclamă o interpretare riguroasă” (Observer și Guardian, 26 noiembrie 1991). De altfel, articolul 10 nu protejează numai substanța ideilor exprimate, dar și modul în care acestea sunt prezentate (Oberschlick (nr. 1), 23 mai 1991).

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza „Bradford contra Danemarcei” a decis că „interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior celui de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”, iar în cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” s-a statuat că „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Curtea exercită un control extrem de vigilent asupra modului în care presa reflectă procesele, în vederea garantării, în termenii art. 10 paragraful 2 din Convenție, autoritatea și imparțialitatea puterii judiciare, precum și echitatea procedurii și mai ales prezumția de nevinovăție, așa cum sunt ele garantate prin art. 6 al CEDO (Worm, 29 august 1997).

Din perspectiva modalității de exprimare a jurnalistului, majoritatea aspectelor prezentate se circumscriu, ca tipologie, după distincția realizată atât în jurisprudența instanței de contencios european a drepturilor omului, cât și în Rezoluția nr. 1003(1993) privind etica jurnalistului, în categoria judecăților de valoare, care permit o doză de exagerare sau chiar provocare, care nu se pretează la demonstrarea exactității lor; mai mult, a pretinde o asemenea demonstrație înseamnă a aduce atingere înseși libertății de opinie, element fundamental al dreptului garantat de art. 10 din Convenție.”

De aceea, s-a arătat că printre principiile de bază al eticii jurnalismului se află și condiția ca difuzarea știrilor să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare (art. 4).

În raport de aspectele menționate, se poate conchide că, prin afirmații de genul celor redată mai sus, este afectată nu numai imaginea unei instanțe judecătorești ori a unității de parchet care a instrumentat dosarul în faza de urmărire penală, ci și imaginea sistemului judiciar în ansamblul său.

Or, într-un stat de drept nimeni nu are dreptul să extrapoleze nemulțumirile referitoare la instrumentarea unei anumite cauze, asupra întregului sistem judiciar. În măsura în care se procedează astfel, persoana care face aceste afirmații aduce, inevitabil, atingere prestigiului justiției și implicit a independenței și reputației profesionale a magistraților.

Având în vedere că, față de situația de fapt reținută, afirmațiile din cadrul emisiunilor menționate sunt de o gravitate extremă, întrucât se induce ideea falsă că nu s-au respectat procedurile judiciare de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție și de către instanța care a dispus arestarea preventivă a inculpatului, precum și faptul că instrumentarea acestei cauze este influențată de persoane din mediul politicii, ceea ce presupune, implicit, că magistrații au încălcat legea sau, cel puțin, și-au încălcat obligațiile profesionale, aducându-se astfel atingere nu numai reputației acestora, dar subminându-se și încrederea publică în integritatea magistraților în general, în raport de prevederile legale și principiile mai sus enunțate, Plenul apreciază că, în raport de principiile mai sus menționate, s-a adus atingere

independenței sistemului judiciar în ansamblul său și a independenței magistraților în înfăptuirea și realizarea actului de justiție.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admiterea cererii de apărare a independenței sistemului judiciar în raport de aspectele prezentate de către T. S. I. în legătură cu activitățile desfășurate în cadrul procedurii penale privind persoana inculpatului S. A. , urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media, în acest sens.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București la data de 27 iunie 2013

Președinte,


Procuror Oana Andrea SCHMIDT-HĂINEALĂ

